

འདྲིའི་ཕྱེས་ལོ་སའི་མལ་ལཱ་ལཱ་

100

མའི་ཕྱེས་ལོ་སའི་མལ་ལཱ་ལཱ་

༡༡། བོད་མིའི་ཡུལ་སྐྱེལ་གོམས་གཤིས།

(100)

ས་གོང་དབང་འདུས་གྱིས་བཙམས།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族民俗一百解/萨孔旺堆著. —北京:民族出版社,
2003. 11

ISBN 7 - 105 - 05859 - 5

I. 藏... II. 萨... III. 藏族—少数民族风俗习惯
藏语 IV. K892.314

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 106138 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 11 月第 1 版 2006 年 8 月北京第 2 次印刷

开本:787mm×1092mm 1/36 印张:5.25

印数:3001—8000 册 定价:8.80 元

此书如有印装质量问题,请与本社藏文发行科联系退换

(发行科电话:58130509)

དབེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།	མི་འགྲུར།
责任编辑：	明久
མངོས་ཆ་རྒྱས་འགོད་མཁན།	ཀམ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་།
封面设计：	吾 要

༄༅། བོད་མིའི་ཡུལ་སྐྱེལ་གོམས་གཤིས།
(100)

ས་གོང་དབང་འདུས་གྱིས་བཙམས།

*

མི་རིགས་དབེ་སྐུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(ཤེ་ཅིན་རྩ་མིང་མི་བྱང་ལམ་ཨང་14ས། རྒྱག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གཏངས། 58130509)

ཉི་ཞིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2003ལོའི་ཟླ་11པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2006ལོའི་ཟླ་8པར་ཤེ་ཅིན་དུ་པར་ཐངས་གཉིས་པ་བརྒྱབ།

དེབ་ཚད། 787mm×1092mm 1/36 དཔར་ཤོག5.25

པར་གཏངས། 3001 - 8000དེབ་རེར་ཚོང་ཚུར་8.80

ཐོང་གཞི།

《ཐོང་མིའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་》ཞེས་པ་སློབ་སྦྱོར་གྱི་གནང་བའི་ནང་། ཐོང་མིའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་དང་དམངས་ཁོངས་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆུང་། ཚོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་དུས་ཚིག་། འཛེམ་བུའི་སྐྱར་། ཁང་པའི་ལྗོངས་རིས་བཟའ་བུའི་གོ་སྐྱོར་སོགས་སློབ་སྦྱོར་གང་ཅིའི་ཐད་ཀྱི་ནང་དོན་ཡིག་ཐོག་ལ་འཁོད་རིགས་རྣམས་བརྟུ་རུབ་གང་སྟབས་དང་། མ་འཁོད་པ་ཁག་ཅིག་རྒྱ་རབས་ལ་བཅར་འདྲི་བྱ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། སློབ་སྦྱོར་གྱི་གནང་བའི་དུག་ཅིང་། ཚོས་པ་ཐོའི་ལུགས་རེ་ལྟར་ཕྱན་ནས་མ་ཐོན་ལ་ལྟ་སློབ་རགས་ཅམ་ཞིག་ལྟས་དོན། སློབ་སྦྱོར་གྱི་གནང་བའི་ལྟར་ཐད་རང་ཐོའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་རྣམས་རི་མ་རི་བཞིན་ཡི་གེར་ཕབ་པ་ལས། དཔུང་པའི་རིགས་ཉུང་ཞིང་། གཟིགས་བདེ་ལ་ཡིག་ཚོགས་ཚུང་བ། དཔུང་གཞི་མང་ལ་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཚེས་འདུག་སྟམ་པ་དང་། ལྟག་པར་དེ་སྣ་ཡི་གེར་མ་འཁོད་པའི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཁག་གཅིག་མདོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བས། ད་ལམ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་གནང་སྟབས་ནི་དམངས་ཁོངས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་རྒྱུ་སློབ་ལ་རུས་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་སྟབས་ངེས་ཀྱི་དགོ་མཚན་མཐོང་བ་དང་། ཡུལ་སྲོལ་

!

གོམས་གཤིས་ཐད་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐུན་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་
ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཙམ་ཐོབ་ཐུབ་ངེས་འདུག་སྟམ་པ་བཅས་
ཚུགས་སྐྱིག་གནང་མཁན་གྱི་བྱ་གསུལ་འདུན་ལྟར་གླེང་གཞིའི་
ཚུལ་དུ།

ཆབ་སྲིད་ཚེ་བརྟན་ཤུན་ཚོགས་གྱིས།
ལྷོ་ལོ་2002ལོའི་ལྷ་ཚོས་དགེ་བར་སྲིད།

མོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཡུལ་འདིར་འཕྱོར་འཕུལ་མི་རིགས་
 འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྱེལ་གྱི་མོམས་གཤིས་དང་།
 དམིགས་བསལ་གྱི་འཚོ་བའི་སྣང་ཚུལ་སོགས་སྐྱམས་པ་རྒྱ་
 འདོད་ལྟར་གྱི་མཐུན་འདོད་གནང་གི་ཡོད་ལ། ཡུལ་སྐྱོར་སྐྱོ་
 འཆམ་གྱི་སྡེ་ཤར་པ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་ཀྱང་བོད་རིགས་གྱི་ཡུལ་
 སྐྱེལ་གྱི་མོམས་གཤིས་ཐད་གྱི་གོ་བདེའི་ལག་དེབ་ཞིག་ལྷན་ན་ཅི་
 མ་རྒྱུ་སྐྱེལ་པའི་དམོས་འདུན་གནང་བ་བཅས་ལ་དམིགས་ཏེ།
 ཁོ་མོས་ལས་འཁུར་གྱི་ཁོམ་པ་དང་བརྟུན་ནས། བོད་རིགས་
 གྱི་ཡུལ་སྐྱེལ་སྐྱོར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པ་རྣམས་བརྟུ་རུབ་དང་།
 ཡིག་ཐོག་ཏུ་མ་འཁོད་པ་རྣམས་མཁས་དབང་ཁག་གཅིག་དང་
 ཅན་རབས་ཁག་གཅིག་ལ་བཅར་འདྲི་བྱ་བ་ལ་སོགས་གྱི་བྱ་
 ཐབས་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་མིའི་ཡུལ་སྐྱེལ་གྱི་མོམས་
 གཤིས་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྐྱོར་གྱི་ལག་དེབ་རྒྱང་ཏུ་དེ། བརྗོད་
 ལུང་ལྟར་དོན་དམོས་པ་ཆེ་ལ་རྗོད་ལྟེན་གྱི་ཚིག་རྣམས་གོ་བདེ་
 པ་དང་། ཡིག་ཚིགས་རྒྱང་ལ་ཀྱན་གྱི་སྐྱོལ་འཇགས་བདེ་བའི་
 རྩ་དོན་ལྟར། དེ་གིས་ཐབས་ལྟར་བོད་པའི་སྲ་ན་མེད་པའི་ཡུལ་
 སྐྱེལ་གྱི་མོམས་གཤིས་བཟང་པོ་རྣམས་ཉམས་མེད་གསོན་པོར་
 སྐྱོག་པ་པོ་རྣམས་གྱི་སྐྱུན་སྦྲར་འབྲེལ་བའི་ངལ་བ་སྦྱད་རྒྱང་།
 རང་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཞན་པའི་དབང་གིས། ད་དུང་ཆ་མི་ཚང་
 པ་དང་ཚིག་འབྲེལ་འཁུལ་བ་ལ་སོགས་གྱི་ནོར་འཁུལ་ཡོང་ངེས་
 ཡིན་པས། མཐུན་པ་རབ་ཏུ་ཡངས་ལ་བོད་པའི་གྱི་མོམས་གཤིས་
 ལ་དོ་སྣང་མཛད་མཁན་གཞུང་གནས་མཁས་པ་རྣམས་ནས་

ལྷུ་ལ་སྒྲོའ་དག་བའི་རིན་པའ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པར་སྒྲུ་ལ་
གནང་ཡོད་པ་མཚུན།

ཚུམ་པ་པས་སྒྲེལ།

དཀར་ཆག

- འབྲུལ་རྩལ་གྱི་སྐོར། (1)
- ཡུལ་སྐོར་ལོ་མཇུག་གཤིས་སྐོར།..... (18)
- ལྷ་གར་གྱི་སྐོར།..... (32)
- རྒྱལ་ཡི་སྐོར། (45)
- བཟོ་བོད་ཀྱི་སྐོར། (61)
- མེད་འཇའི་སྐོར། (67)
- གཞེན་སྐོར་གྱི་སྐོར། (73)
- ལྷ་པ་མཐའི་སྐོར། (80)
- དུས་ཆེན་གྱི་སྐོར། (91)
- འཇོ་མ་བུའི་སྐོར།..... (112)
- འཚོ་བའི་སྐོར། (125)
- རྩལ་འབྲུལ་གྱི་སྐོར། (138)
- ལུས་རྒྱལ་གྱི་སྐོར། (143)
- གཞན་པའི་སྐོར།..... (147)
- མཇུག་བུ། (155)

འབྲུལ་རྒྱུ་གྱི་སྐོར།

1 ཁ་བཏགས།

ཁ་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་ཚོག་མར་སླ་དཔོན་སོགས་ལ་
 མངལ་འབྲུག་ལྷ་བའི་སྐབས། རྒྱབས་འབྲུག་ལྷ་བའི་གཏམ་
 གྱི་སྐོར་འགྲོར། ཁ་བཏགས་སྐོར་དཔོན་པོའི་དོན་ཚམས་ཚག་
 རོག་ལ་སོགས་ཀྱི་མའི་ལྷ་མེད་པའི་དར་དཀར་གྱི་ལམ་ལ་
 འཇམ་ཚམས་ལ་རོལ་གྱི་སྐྱུ་ལྷུས་ལ་སྐོར་བའམ་བཏགས་པའི་
 མཚོན་ཚུལ་སློབ་མེད་པར་བྱ་བ་ན། མིང་ལའང་ཁ་བཏགས་
 ཞེས་ཚོགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ལྷ་དེར་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་
 པོ་བྱུང་ནས་རིམ་པས་རང་གི་སློབ་མེད་པའི་དད་སེམས་དང་
 དགའ་སྤྲོ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་རྒྱས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་
 ཆགས་པ་རེད།

པོད་པ་རྒྱལ་གྱི་ཁ་བཏགས་པེད་སྐོར་ལྷུལ་ནི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཁོ་ན་ཅམ་མིན་པར། བཟ་མི་མིས་པའི་དོན་སྐྱེན་
 དཔེར་ན་མི་མི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། འདས་པའི་སྤྱང་པོ་སྤྱིར་
 འདོན་སྐབས། ལམ་སྐོར་འདྲིན་པ་ཞེས་ཁ་བཏགས་གྱི་སྐོར་
 གཅིག་སྤྱང་པོར་བཏགས། སྐོར་གཅིག་སྐོར་པ་དྲག་པ་ཞིག་གི་
 རྒྱལ་ཏུ་བཟུང་ནས་འབྲིད་དེ། འདས་པོ་དེ་ལམ་དཀར་པོར་

འདྲིན་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་མཚོན་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་དང་། གདན་
 དར་ཞེས་འགྲུལ་པ་རྩོགས་ལ་སོན་རྗེས། དེ་བཞུགས་སའི་
 གདན་སོག་ལ་མཇལ་དར་སྟོན་པ། དམོན་པར་མཚོན་
 མཇལ་ལ་འཕྲོ་སྐབས། རྟོན་ཤལ་ཞེས་རང་གི་དད་པ་མཚོན་
 པའི་ཚེད་ཏུ་ཉ་སྟུ་ལ་ཉ་རེག་སྟོན་པ་ལ་རྩོད་ཁྲུང་ས་ཤིན་ཏུ་མང་
 སོ་ཡོད།

རོད་གྱི་ལྷགས་སྟོལ་ལ། ཁ་བཏགས་པན་རྩོན་སྟོན་
 སྐབས་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་པའི་ཁ་བཏགས་དེ་པར་རྩོགས་གྱི་
 མགྱིན་ལ་སྟོན་དམོས་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་མོད་ཀྱང་། སྟོན་
 སའི་ལྷལ་དེ་རང་ལས་དཔྱང་མོ་བགྱེས་པའམ། ཡང་ན་གྲ་
 དཔོན་ཉ་ཏུ་ཞིག་ཡིན་ན། རོང་གི་ལྷག་ཏུ་ལག་གཉིས་པོས་
 ལྷུས་ཞབས་དང་བཅས་པར་དལ་མོར་སྟུལ་བ་ལས། ཐད་
 ཀར་མགྱིན་ལ་སྟོན་ན། མཐོ་རིམ་ལ་གྱུས་ཞབས་མེད་པར་
 བཙུག་པོ་མ་ཟད། ལྷག་དོན་ཏུ་མེད་སོགས་གྱིས་གྲ་མའི་སྟུ་
 ལ་མཇལ་དར་ཐད་ཀར་སྟོན་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གྱུས་མི་ཚོག་
 གཞན་ཡང་ཉ་ས་བ་རྣམས་གྱིས་མཇལ་དར་གཉེན་ནས་མར་
 སྟོན་ལ། གཙང་པ་བས་མཇལ་དར་མགྱིན་ནས་ཡར་སྟོན་
 པའི་རྩུད་པར་ཡང་སྟོན་ཏུ་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཁ་བཏགས་ལ་རིམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ན།
 བྱང་མཚོད་དང་། ཡ་ཤེ། ལྷུ་ཤེ། བསོད་བཏགས་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་རིགས་མང་བས་མ་ཚོད། ཚེས་སོག་མའི་
 རོད་གྱི་ཁ་བཏགས་ནི་རྩུ་བལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་

ཞིག་ཡོད་སྐད་འདུག

2 བྱེ་མར།

བྱེ་མར་ནི་ཐོད་མིས་བཟུ་མིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་
 ཚང་མའི་ནང་སྐྱོད་པའི་མཐུན་སྦྲེན་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཞིག་
 ཡིན། དཔེར་ན། ལོ་གསར། ཁང་གསོལ། གཞིན་
 རྒྱལ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྐྱོད་ཡོད་དགུ་མཐའ་དག་ལ་སྔ་
 སྔ་བྱེ་མར་ལེད་སྐྱོད་གྱི་ཡོད། སྔ་སྔ་བྱེ་མར་ལེད་སྐྱོད་གཏོང་
 པའི་སྔོན་དེ་ཆགས་ནས་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཚོད་འདུག
 བཤད་སྔོན་ཏུ་ཚོས་རྒྱལ་སྔོན་བཅན་གྱི་གོང་ཏུ་འང་བྱེ་མར་ལེད་
 སྐྱོད་གཏོང་སྔོན་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལེད་སྐྱོད་
 གཏོང་བའི་བྱེ་མར་ལྟ་བུའི་རྒྱས་སྐྱོས་ནི་མེད། ཐུན་བྱ་
 ལྟབས་བདེ་ཞིག་ཡིན་ཚོད་འདུག སྔ་སྔ་བྱེ་མར་ལེད་སྐྱོད་
 གཏོང་སྔོན་དེ་ཆགས་པའི་གཙོ་བོའི་འབྲུང་ཙུ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་
 པ་ཉེ་གཅིག་ནི་སྔོན་དེ་དར་བའི་བསམ་པའི་ཚང་གཞི་དེ་གང་
 ཡིན་དང་། ཆ་ཕྱིན་ག་འདྲ་ཞིག་གིས་སྦྲེན་པས་བསམ་པའི་
 ཚང་གཞི་དེ་ཆགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན་དེའང་ཐོན་ཚོས་ཀྱིས་ལྷགས་
 སྦྲེན་མེད་པ་ལོ་རུང་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན།
 སྔོན་ཐོན་པོ་ཚོས་ལྟ་གསོལ་བ་དང་། གཡང་འགྲུག་པ་སོགས་
 གྱི་ཚོ་ག་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་ཏུ་བྱེ་མར་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅིང་།

ལྷ་མར་ནི་ཚོ་ག་ལྟེད་པའི་མཐུན་ཕྱེན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ལ་
 བརྩི་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་ཆབས་སྐྱབས་སུ་སློལ་དེ་
 རིམ་བཞིན་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཡང་དཔེ་བུ་ལྟར་བ་ཡིན།
 མོང་གསལ་དཔེ་མཚོན་ལ་གཞིགས་ན་འོད་མིས་སྒྲོ་སྒྲོ་ལྷ་མར་
 སློང་སློལ་དཔེ་བའི་བསམ་པའི་མང་གཞི་ནི་འོན་ཀྱང་གྱི་ཕྱགས་
 ཕྱེན་རང་ལས་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་ནི་སྐབས་དེའི་ཚོན་
 ལྷུང་རུས་ཕྱགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 ཞིག་ཡིན། དེ་དུས་འོད་མི་རྣམས་ཞིང་འབྲོག་གི་ལས་ཁོ་ནར་
 བརྟེན་ནས་འཚོ་གནས་ལྟེད་དཔོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས།
 ཞིང་འབྲོག་གི་ལས་ལ་བསྐྱབས་བརྩོད་དང་། ཞིང་ལས་དང་
 འབྲོག་ལས་ལེགས་པོ་ཡོང་བར་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་ཚེད་སྒྲོ་སྒྲོ་
 ལྷ་མར་ལྷིག་གསོམས་ལྟེད་པ་ཡིན་ཟེར་ནའང་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན།
 ལང་ལགས་ཤེ་ན་ལྷ་མར་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་དེའི་ཚོགས་ནས་
 གསལ་བཤད་ལྷུང་གྱི་ཡོད་དེ། ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཞིབ་མཐར་
 བཏགས་པའི་དངོས་རྩིས་རྩམ་པར་གོ་དགོས། ལྷ་མར་ནི་
 འབྲོག་ལས་ཚོན་ཚོགས་ཀྱི་ཉིང་པོ་དེ་ཡིན། སྒྲོ་སྒྲོ་ལྷ་མར་ལྷིག་
 གསོམས་ལྟེད་སྐབས་འཛོལ་གཅིག་གི་ནང་སྒྲོ་འཕྲོ་ཡོས་ཀྱིས་
 བཀང་དགོས། དེ་ལྷུང་ལྟེད་དཔོན་དོན་ནི་སྒྲོ་ཞེས་པའི་མིང་
 ཚོགས་དེའི་ཚོགས་ནས་ཁ་རྒྱ་བའི་དོན་སྟོན་པར་བརྟེན་སྒྲོས་བཀང་
 བ་ཡིན། འཛོལ་གཅིག་གི་ནང་རྩམ་པ་བཀང་བ་དེས་ཞིང་
 ལས་དང་དེའི་ཚོགས་ལྷན་པ་དེ་ནི་འབྲོག་ལས་ཚོན་ལྷུང་གྱི་
 མཚོན་རྟགས་ཞིག་ཡིན། སྒྲོ་སྒྲོ་ལྷ་མར་གྱི་ལྷུང་ཆའི་དངོས་

རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟ་བུ་དེ་ཉི་ཞེས་འཕྲོག་སྐྱོན་རྒྱུད་དང་
འཕྲེལ་བ་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པ་གསལ་སོར་མཚོར་བྱུང།

3 དར་ཚུགས།

པོད་མིས་ལ་ཚེ་དང་ཁང་པའི་ཡང་སྐྱོན་སྤོང་བྱིམ་དང་།
སྐྱོ་མཚོར་གྱི་མདུན་ཏུ་དར་ཚུགས་དང་དར་ཆེན་འཇུགས་སྐྱོལ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་སོད་མིའི་གནས་ལུལ་སོ་ན་ལས་གཞན་ཏུ་མཚོར་
རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཚོར་མ་ཡིན་པའི་ལྷུལ་སྐྱོལ་གྲོམས་གཤེས་ཤིག་
ཡིན་པས། དར་ཚུགས་ཡོད་ན་དེ་གར་སོད་མི་ཡོད་པ་གཏན་
འཕེལ་ཡིན།

པོད་མིས་དར་ཚུགས་འཇུགས་པའི་སྐྱོལ་དེ་དར་ནས་དུས་
ལྷན་རི་ཅམ་སྐྱོན་ཡོད་མིན་དང་། དར་ཚུགས་འཇུགས་སྐྱོལ་དེ་
རི་རྒྱར་དར་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་ནང་དོན་གང་ཡིན་སྐྱོར་གྱི་
ལན་འདེབས་མདོར་བསྟུས་ཞིག་ལྟ་ན། དང་སྐྱོན་དར་ཚུགས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་དེ་ལ་དབྱུང་ན་དར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་དང་
ཤར་མེན་སྐྱོན་ལས་བཏགས་པའི་སེང་རས་ལ་ཟེར་ཞིང་།
ཚུགས་ཅེས་པ་ནི་དབྱིབས་ཚོག་ཚོག་གི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་
དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟ་བུ་དར་ཚུགས་ཅེས་པའི་མིང་དེ་ལྷུང་བ་ཡིན་
གསལ་ཆེ། པོད་མིས་དར་ཚུགས་འཇུགས་སྐྱོལ་ཐད་ལ་མཁས་
དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་མཚོག་གི་«དེབ་ཐེར་དཀར་

སོའི་» བྱང་གསལ་བར་སྟུང་ན། བཅོམ་སོའི་དུས་ནས་དཔར་
 བ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པས་ད་བར་མོ་རོ་སྟུང་སྟག་ཙམ་གྱི་
 མོ་རྒྱས་ལྟོན་ཡོད། ད་དུང་མཁས་དབང་མཚོག་གི་གསུང་
 བར་“ཕྱི་མ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་སྐྱོ་སྡེང་དུ་དཔར་མདུང་རེ་སྟེང་བ་
 འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་བྱུང་ཚང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡང་སོག་མར་དམག་གི་ཉགས་སུ་མངོན་ལ། རྗེས་སུ་
 ཚོས་གྱི་ལས་སུ་སོང་བ་” ཞེས་པའི་བཀའ་ཚོལ་དུམ་བུ་དེས་
 དར་སྟོག་གི་འབྱུང་ཚ་དང་། འཕེལ་རིམ། རོ་བོ་བཅས་
 གསལ་ཚོགས་བྱུང་གྱི་རེད། དེའང་བོད་མིའི་སྐོད་དུ་བྱང་
 བལྟན་ཚོས་ལྷགས་གཉིང་བཟུང་བུ་གདལ་སོང་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག་སྡོ་མོ་དམག་གི་ཉགས་སུ་མངོན་པའི་དཔར་མདུང་དེ་རིམ་
 བཞིན་ཚོས་ལྷགས་གྱི་བྱང་དོན་གཉིང་བཟུང་སྟུང་པའི་སྐྱུང་ཉ་
 འཕེལ་བ་དང་། བཞེགས་བར་བསྐྱོག་ཆེད་དཔར་སྟོག་
 འཇུགས་སྐོལ་ཞིག་དུ་བྱུང་བ་རེད།

ར་ཚོས་རྒྱན་དུ་ལ་ཚེ་དང་ཁང་པའི་ཡང་སོག་སོགས་ལ་
 འཇུགས་པའི་དཔར་སྟོག་ཚོན་མདོག་རྣམ་པར་བཟུང་བ་དེ་ཚོ་ཚོན་
 རྩ་རང་དགར་སྟོག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཅིང་། དཔར་སྟོག་ལ་ཚོན་
 མདོག་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་མ་འབྲུག་པའི་སྐྱོ་
 བས་སྟོག་དཔོན་ས། དེའི་ལོ་རིམ་ནི་ཚེ་སོར་སྟོན་པོ་དང་དེའི་
 རོག་དགར་པོ། དེའི་རོག་དམར་པོ། དེའི་རོག་ལྷང་བུ་
 དེའི་རོག་སེར་པོ་བཅས་སོ། ཚོན་སྟོན་མི་འདྲ་བ་ལྟ་པོས་སྟོ་
 རོལ་རང་བྱུང་ཁམས་གྱི་རྣམ་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟེ། སྟོན་

སྔ་ལས་ནམ་མཁའ་དང་། དཀར་སྔ་ལས་སྒྲིབ་པ། དམར་
 སྔ་ལས་ལ། ལྷན་གྱུ་ལས་ཀྱི། སེར་སྔ་ལས་ས་བཅས་མཚོན་
 གྱི་ཡོད། དེའི་དགོས་དོན་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ནང་
 བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འབྲུང་ཁམས་
 འཛོད་ན་མོ་སྤྱུགས་ལེགས་ཤིང་ཚེ་བསོད་འཕེལ་ནས་མི་ཡུལ་དེ་
 འུས་བདེ་དག་འཛོལ་ལྷན་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འབྲུང་
 ཁམས་འབྲུག་ཚེ་མི་ཡུལ་སྤྱུག་བསྐལ་ཏུ་འབྱུང་བེད་བའི་མཚོན་
 ཉལས་ཡིན། དེ་མིན་བཤད་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་ནི་རྩིས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་རྣམས་ས་ཀྱི་ཤིང་མེ་སྤྱུགས་བཅས་འབྲུང་བ་ལྟའི་
 མཚོན་ཉལས་ཉེ་མེ་དམར། ས་སེར། ཤིང་ལྷན། རྩ་
 རྩོན། སྤྱུགས་དཀར་བཅས་བཙུ་སྒྲིལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 ཁམས་བརྒྱན་ལྷན་ཉ་ཞེས་བའི་སོ་སོའི་སོ་ཁམས་མེ་ཡིན་ན་
 དམར་སྔ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་རིགས་བསྐྱེ་བ་ཡིན།

ད་ཀྱི་དར་རྒྱུག་གི་ཚོག་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱུགས་དང་།
 རྒྱུག་ཆགས་ཀྱི་གཞུགས་རིས་དཔར་བཅུ་ཡོད། སོད་ན་
 ཚེས་དར་བའི་རྒྱང་རྩའི་(བ་དན་) དོགས་དབུས་སུ་ཉ་མཚོག་
 རོར་འུས་མཚོན་པ་དང་། རྒྱུགས་གཞིར་སྤྱུག་སེང་ལྷན་
 འབྲུག་བཞིའི་གཞུགས་བརྒྱན་བཤོད་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ཅེས་བཤད་སྒྲིལ་འདུག གང་
 ལགས་ཤེ་ན། གཅན་གཟུན་གྱི་རྒྱལ་སོ་སྤྱུག་དང་། རི་
 དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་སེང་ག། འདབ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་ལྷན།
 མཚོ་སྤྱུག་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་འབྲུག་བཅས་མཚོག་ལྷན་བཞི་ནི་གམས་